

Č. 3673.

Mimořádná opatření: Kterými předpisy je upravena nostrifikace rakouských rent?

Administrativní řízení: O vnitrostátní působnosti mírových smluv.

(Nález ze dne 30. května 1924 č. 6266.)

Prejudikatura: Boh. 1079, 1833 adm. jiné.

Věc: Dr. Emil St. v K. V. proti ministerstvu financí o nostrifikaci rakouských rent.

Výrok: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Výnosem ze 6. prosince 1922 sdělil žal. úřad České eskomptní bance a úvěrnímu ústavu v Praze, že zmocňuje ředitelství státního dluhu, aby z rent převezaných bankou z Vídně přijalo definitivně do úřední úschovy a označilo dle nař. z 12. března 1919 č. 126 Sb. určité renty a to jednak z těch, jichž bylo nabyto v době od 16. července do 15. října 1920, jednak pak z těch, jichž nabyto bylo teprve po tomto dnu, kdežto ostatní vykázané renty, mezi nimi také za 19.500 rak. březnové renty st-logy, nabyté mezi 16. červencem a 15. říjnem 1920, pokud byly již prozatímně deponovány u likvidace státního dluhu, dávají se bance k dispozici za účelem vrácení jich do Vídně.

K st-lovu podání z 9. března 1923 prohlásil pak žal. úřad, že žádosti o nostrifikaci 19.500 K nom. rak. březnové renty, koupené v říjnu 1920, nelze vyhověti. — — —

Pokud jde o věc samu, připouští doslov stížnosti dvojí výklad, jednak totiž, že st-l se domáhá toho, aby čsl. stát již nyní převzal na sebe závazek býv. rak. státu vůči st-li jako majiteli oněch dluhopisů, jednak pak, že st-l snaží se dosíci alespoň toho, aby jeho přihlášené renty byly účastny opatření zavedených k budoucí teprve nostrifikaci.

Ve směru prvním nss neshledal by stížnost důvodnou, neboť st-l opírá svůj domnělý nárok na nostrifikaci, totiž skutečné převzetí rak. dluhu tímto státem pouze o mírovou smlouvu. Nss však vyslovil již opětovně, zejména i v nál. Boh. 1079, 1833 adm. a jiných právní názor, při němž i nyní trvá, že mírové smlouvy nelze klásti na roveň zákonu v technickém slova smyslu, a že ze smlouvy takové jakožto smlouvy mezinárodní vychází toliko povinnost státu jako smluvní strany, aby vtělil normu, vztahující se na práva a povinnosti občanů jedné nebo druhé smluvní strany, pokud ve smlouvě jsou obsaženy, do svého vnitrostátního právního řádu, což se však neděje již publikací ve Sbírce zákonů a nařízení. Zdrojem subjektivních práv jednotlivých občanů mohou tudíž býti pouze ony vnitrostátní normy, nikoli však mírová smlouva, kdyby i v konkrétním případě bylo vůbec lze vyložití ji způsobem st-lem hájeným.

Jest tudíž přihlédnouti ještě ke druhému stanovisku stížnosti a zkoumati, zda a pokud nař. výrokem nebylo vsaženo neprávem v subjektivní právo st-lovo založené snad vnitrostátními normami zabývajícími se spornou otázkou.

Ježto jde nesporně o rak. korunovou rentu, mohl by v úvahu přičítati zák. z 18. března 1921 č. 124 Sb., jímž byla vláda zmocněna za účelem přípravy k provedení čl. 203 mírové smlouvy St. Germainské, a aby zjednány byly předpoklady pro konečnou nebo zálohovou úpravu výplat úroků, aby zjistila titry předválečného dluhu rakouského, které jsou na území republiky čsl. nebo které jsou sice uloženy mimo toto území, jsou však majetkem příslušníků čsl., a zmocněna byla vláda zejména i k tomu, aby za tím účelem nařídila složití ony titry do úřední úschovy. Dále nař. vl. ze 7. dubna 1921 č. 151 Sb., jímž vláda používajíc onoho zmocnění vydala podrobnější předpisy o zjištění, seznámenání a úřední úschově oněch titrů, zejména i březnové korunové renty rakouské, o niž v daném případě jde, ovšem s výhradou konečného rozhodnutí o tom, které titry patří pod ustanovení cit. mírové smlouvy (§ 3). Dále bylo by hleděti k vyhlášce min. fin. z 30. listopadu 1921 č. 433 Sb., jímž byli vyzváni všichni majitelé oněch dluhopisů, nalézajících se na území čsl. republiky, aby je dodatečně odevzdali do úřední úschovy, ovšem bez prejudice rozhodnutí, budou-li dluhopisy ty uznány za dluh tohoto státu čili nic. Posléze patřil by sem i zák. z 10. července 1922 č. 250 Sb., jímž vláda zmocněna, aby vyplatila úroky z oněch dluhopisů, pokud nebude provedeno rozdělení oněch dluhů po rozumu cit. mírové smlouvy pod podmínkami tam uvedenými, zejména také, že byly vzaty do úřední úschovy a označeny, jakož i nařízení ze dne 11. prosince 1922 č. 365 Sb. provádějící onen zákon.

Z předpisů právě uvedených vyplývá pro otázku v tomto sporu rozhodnou:

I. že k definitivnímu rozdělení onoho dluhu nedošlo a že tudíž o nostrifikaci ve smyslu stížnosti, totiž konečném převzetí dluhu toho čsl. státem nemůže býti dosud řeči

a 2. že opatření tímto státem za účelem provedení oné nostrifikace učiněná kladou jako podmínku, za níž ty které obligace jsou účastny dispoic, jež by mohly býti po případě základem pozdějšího jich převzetí, aby šlo o dluhopisy, nalézající se na zdejším území nebo sice mimo území to, avšak náležející zdejším příslušníkům.

Naproti tomu nelze z předpisů těch dovoditi, že by bylo nutným předpokladem pro účast dluhopisů těch na oněch opatřeních sice předběžných, jež však mohou pro konečné převzetí jich býti rozhodnými, aby jich bylo nabyto před určitým dnem.

Jestliže tedy žal. úřad odmítl naložiti s oněmi rentami podle oněch předpisů z důvodu, že jich st-1 nabyt již v říjnu 1920 — a pouze k tomuto důvodu lze hleděti, když jiný st-li oznámen nebyl — nemá jeho výrok opory v zákoně, pročež bylo zrušiti jej podle § 7 zák. o ss.

Č. 3674.

Ř í z e n í p ř e d n s s - e m. — Z a j i š t ě n í b y t u: I. Byl-li úřadem podle § 13 zák. č. 225/1922 a 87/1923 zajištěn byt v domě, který je ve spoluvlastnictví manželů, a byl-li výměr o tom doručen toliko manželce, není tato ve stížnosti na nss legitimována k námitce, že nebyl výměr doručen také jejímu manželu. — II. Zajišťovací rozhodnutí musí